

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ Δ.Σ. ΕΤΟΣ 2010

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Μετά τη Γενική Συνέλευση στα μέσα Ιουνίου του 2010, το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Α.Ε. πραγματοποίησε την πρώτη του συνεδρίαση τις αμέσως επόμενες μέρες, με πρώτο μέλημα τη διεξαγωγή της ημερίδας για την ψηφιοποίηση, η διοργάνωση της οποίας είχε ξεκινήσει από την προηγούμενη χρονιά. Στις επόμενες συνεδριάσεις μας απασχόλησαν τα τρέχοντα θέματα, η οργάνωση δράσεων για τα εικοσάχρονα της Εταιρείας, η έκδοση του περιοδικού και η σημερινή Γενική μας Συνέλευση.

Οι γενικές εξελίξεις στο χώρο των αρχείων για τη χρονιά που πέρασε, ήταν συνοπτικά οι εξής:

- πραγματοποιήθηκε η ημερίδα που προαναφέραμε στα τέλη Σεπτεμβρίου,
- ορίστηκε νέα Εφορεία των Γ.Α.Κ. στις αρχές Δεκεμβρίου,
- υλοποιήθηκε η «Συνδιάσκεψη για τη διαμόρφωση εθνικής πολιτικής για τα Αρχεία και τις Βιβλιοθήκες» που οργάνωσε το Υπουργείο Παιδείας στα τέλη Ιανουαρίου της φετινής χρονιάς.

Δυστυχώς, στο διάστημα που διέρρευσε από την τελευταία μας Γενική Συνέλευση, επαληθεύτηκαν οι φόβοι μας για τη συρρίκνωση των Αρχείων πολιτικών κομμάτων και προσωπικοτήτων, με αποτέλεσμα να υπολειμθούν ή να μην μπορούν να ανταποκριθούν στο ρόλο τους και βέβαια να βρεθούν ξαφνικά άνεργοι, μετά από πολλά χρόνια προσφοράς αρκετοί συνάδελφοι, με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Στη συνέχεια θα αναφερθούμε σε όσα έγιναν κατά τομέα δραστηριότητας της Ε.Α.Ε. αναλυτικά, ώστε όλα τα παρευρισκόμενα μέλη να σχηματίσουν πλήρη εικόνα των πεπραγμένων του Συμβουλίου και να συμμετάσχουν σε έναν εποικοδομητικό διάλογο, τόσο απαραίτητο σήμερα που βρισκόμαστε σε ένα σημαντικό χρονικό σημείο για το μέλλον της ΕΑΕ.

Οικονομικά στοιχεία

Τα μοναδικά τακτικά έσοδα της Εταιρείας, όπως γνωρίζετε, είναι οι συνδρομές των μελών. Αυτά και ό,τι συγκεντρώνεται από τις μικρές πωλήσεις των εκδόσεων, δεν επαρκούν παρά για τα στοιχειώδη λειτουργικά μας έξοδα. Οι χορηγίες σε ρευστό ήταν μηδενικές τη χρονιά που πέρασε.

Ο Ταμίας μας κ. Κώστας Χαρίσης θα σας δώσει στη συνέχεια αναλυτικότερα στοιχεία.

Θεωρήσαμε πάντως ότι θα ήταν λάθος να εγκλωβιστούμε σε μια οικονομίστικη λογική, που θα είχε ως κύριο στόχο τη διατήρηση ή αύξηση του αποθεματικού. Η Εταιρεία δεν είναι κερδοσκοπικός οργανισμός και οι πόροι της πρέπει να αναλώνονται για την επίτευξη των καταστατικών της σκοπών. Πιστεύουμε ότι δεν έχει νόημα να ευημερούν οι αριθμοί με αντίτιμο το ψαλίδισμα των μέσων που προβλέπονται για την επίτευξη των στόχων της. Καταφέραμε ωστόσο να περιορίσουμε στο ελάχιστο το κόστος ενεργειών, στις οποίες θεωρήσαμε ότι έπρεπε να προχωρήσουμε έστω και μειώνοντας το αποθεματικό της Εταιρείας σε πολύ χαμηλά επίπεδα: για την έκδοση του *Λεξικού* ήρθαμε σε συμφωνία με το Ιστορικό Αρχείο της Εμπορικής Τράπεζας, το οποίο κάλυψε το μισό κόστος και το ευχαριστούμε γι' αυτό. Για την ημερίδα για την ψηφιοποίηση, εξασφαλίσαμε χορηγίες που ελαχιστοποίησαν τη χρηματική συμμετοχή της Εταιρείας. Η ανανέωση και συντήρηση του ιστότοπου συνεχίζει να γίνεται με ίδια μέσα. Η απόφαση έκδοσης των

Αρχειακών Νέων σε ηλεκτρονική μορφή μηδένισε το κόστος εκτύπωσης. Για την εκδήλωση που θα ακολουθήσει και μετά από σχετικό αίτημα, ο σταθερός υποστηρικτής μας, το Ιστορικό Αρχείο της Εθνικής Τράπεζας, διέθεσε δωρεάν την αίθουσα και τον εξοπλισμό της μειώνοντας τη συνολική απαιτούμενη δαπάνη.

Εν ολίγοις, η προσπάθειά μας ήταν να μειωθεί η ανάλωση χρηματικών πόρων χωρίς έκπτωση στο αποτέλεσμα. Αυτό, βέβαια, σημαίνει ότι η έλλειψη χρημάτων θα έπρεπε να αντισταθμίζεται σε ικανοποιητικό ποσοστό από την ανάλωση ανθρώπινων πόρων. Και σας βεβαιώνω ότι όλοι όσοι ενεπλάκησαν στα προαναφερθέντα, αναλώθηκαν.

Ενημέρωση και επικοινωνία

Ο δικτυακός μας ιστότοπος ενημερώνεται τακτικότερα και εξακολουθεί να λειτουργεί ως κόμβος πληροφόρησης για όλους τους επισκέπτες. Έγινε επίσης μια προσπάθεια βελτίωσης της αναγνωσιμότητας της αρχικής σελίδας και της πρόσβασης στις αρχικές συνδέσεις. Οι mailing lists ανανεώθηκαν και εμπλουτίστηκαν. Η Επιτροπή Διαδικτύου προχωρεί σταδιακά στην εκκαθάριση των παλαιών ή ανενεργών συνδέσεων και στην αναδιοργάνωσή τους, ώστε να γίνουν πιο λειτουργικές. Πρέπει να επισημάνουμε ότι το εγχείρημα είναι χρονοβόρο: η ταχύτητα με την οποία εμφανίζονται ή εξαφανίζονται χρήσιμες συνδέσεις από το Διαδίκτυο, δυσκολεύει ακόμη περισσότερο τα πράγματα.

Η μετάφραση βασικών τμημάτων της ιστοσελίδας στην αγγλική, ώστε να εξασφαλιστεί μεγαλύτερη προβολή των δραστηριοτήτων της Εταιρείας, ήταν ένας από τους στόχους μας. Μόλις πρόσφατα, η υπεύθυνη της ιστοσελίδας Κάλλια Χατζηγιάννη προχώρησε στη δημιουργία της αγγλικής εκδοχής των βασικών ιστοσελίδων που αναφέρονται στην ταυτότητα και τις δραστηριότητες της Εταιρείας. Σταδιακά ελπίζουμε η αρμόδια Επιτροπή (Διαδικτύου, νέων τεχνολογιών και οπτικοακουστικών αρχείων) να ολοκληρώσει το έργο και κυρίως να εξασφαλίσει στο εξής την τακτική ενημέρωσή του.

Επειδή η ηλεκτρονική επικοινωνία είναι σημαντική, προσπαθήσαμε να συμπληρώσουμε τους καταλόγους με τις ηλεκτρονικές διευθύνσεις των μελών. Δεν είναι εύκολη η προσπάθεια, αφού δεν υπάρχει ροή πληροφορίας από τα μέλη προς την ιστοσελίδα. Υπάρχουν επίσης αρκετά παλαιότερα μέλη, που δεν διέθεταν e-mail κατά την εγγραφή τους και δεν μας ενημέρωσαν όταν απέκτησαν, με αποτέλεσμα να δυσκολεύεται η αναζήτησή τους.

Μια συντονισμένη προσπάθεια έγινε με τις φόρμες εγγραφής στην ημερίδα για την ψηφιοποίηση, όπου η προσέλευση μελών ήταν αρκετά ικανοποιητική θα τολμούσα να πω. Επίσης έγινε διασταύρωση στοιχείων με τις φόρμες εγγραφής στην Συνδιάσκεψη (βλέπε παρακάτω). Ελπίζουμε με αυτές τις συνδυασμένες ενέργειες να συγκροτηθεί ένας αρκετά πλήρης κατάλογος με τις ηλεκτρονικές διευθύνσεις των παλαιότερων μελών, στον οποίο θα προστίθενται κάθε φορά και εκείνες των νέων σε τακτική βάση.

Σε μια προσπάθεια αναβάθμισης και εμπλουτισμού του περιεχομένου, το Δ.Σ. αποφάσισε τη διάθεση, σε ηλεκτρονική μορφή, του πλήρους περιεχομένου όλων των τευχών των Αρχειακών Νέων που έχουν εκδοθεί, από την ιστοσελίδα της Εταιρείας.

Η τροφοδότηση της ιστοσελίδας από τα μέλη, με πληροφορίες που αφορούν αρχειακές δραστηριότητες του χώρου τους, παραμένει αναιμική. Είναι προφανές ότι, εφόσον και τέτοιου είδους πληροφορία δεν κατευθύνεται στην ιστοσελίδα και πρέπει να αναζητηθεί, από την υπεύθυνη της ιστοσελίδας, ούτε ο χρόνος απόκρισης είναι ικανοποιητικός ούτε η πληροφόρηση πλήρης.

Πέρα όμως από αυτού του είδους την πληροφόρηση, και ακόμη σημαντικότερη ίσως, είναι η ενημέρωση του Δ.Σ. από τα μέλη, μέσω της ιστοσελίδας, για τις ανάγκες που έχουν σε επιστημονική υποστήριξη ή τις προσδοκίες τους για δράσεις της Εταιρείας. Μια τέτοια επικοινωνία, που θα επεκτείνει το διάλογο πολύ πέρα από τις συζητήσεις κατά την ετήσια συνάντησή μας, είναι προφανές ότι θα βοηθήσει το Δ.Σ. να ανταποκρίνεται πιο άμεσα, να συντονίζει καλύτερα και να λειτουργεί αποδοτικότερα προς όφελος όλων.

Επιτροπές

1. Επιτροπή Διαδικτύου, νέων τεχνολογιών και οπτικοακουστικών αρχείων

Η Επιτροπή ασχολήθηκε κυρίως με την επικαιροποίηση του ιστότοπου και την προβολή των εκδηλώσεων και εκδόσεων της Εταιρείας. Βελτιώθηκε ακόμη η λειτουργικότητα της αρχικής σελίδας και, όπως προανέφερα, βρίσκεται σε εξέλιξη η ανανέωση των χρήσιμων συνδέσεων. Επίσης, εξασφάλισε τη διάθεση, σε βίντεο και ψηφιακή μορφή αντίστοιχα, των εισηγήσεων της ημερίδας για την ψηφιοποίηση και των *Αρχειακών Νέων*.

2. Επιτροπή Επιμόρφωσης

Η Επιτροπή οργάνωσε δύο σημαντικά γεγονότα τη χρονιά που πέρασε: την ημερίδα για την ψηφιοποίηση (σε άμεση συνεργασία με την Οργανωτική Επιτροπή) και τη σημερινή εκδήλωση. Η επιτυχία της πρώτης δικαίωσε τους κόπους της και συνέβαλε, θεωρούμε, στη συσπείρωση των μελών της Εταιρείας. Η ανταπόκριση στο σημερινό κάλεσμα είναι ένα ακόμη θετικό μήνυμα προς την ίδια κατεύθυνση και πρέπει να πιστωθεί στο ανέκαθεν θετικό της ισοζύγιο.

3. Συντακτική Επιτροπή

Η Επιτροπή εργάστηκε με πυρετώδεις ρυθμούς για την έγκαιρη ολοκλήρωση και δημοσιοποίηση, με τη νέα του μορφή, του 24^{ου} τεύχους των *Αρχειακών Νέων*. Για την τελική του εμφάνιση επικράτησε η άποψη να διατηρηθεί η γενική διαμόρφωση της έντυπης έκδοσης, ώστε, όποιος επιλέξει να το τυπώσει, να έχει στα χέρια του ένα κλασικό τεύχος των *A.N.*

Εκδοτικός τομέας

Η επίσημη παρουσίαση του *Ερμηνευτικού Λεξικού Αρχαικής Ορολογίας*, το οποίο αποτελεί συνέκδοση της Ε.Α.Ε. και του Ιστορικού Αρχείου της Εμπορικής Τράπεζας, ακυρώθηκε λόγω περικοπών στον προϋπολογισμό του Αρχείου της Εμπορικής, που είχε αναλάβει να την πραγματοποιήσει -και βέβαια η οικονομική στενότητα της Εταιρείας δεν μας επέτρεπε να αναλάβουμε μια τέτοια δαπάνη. Ωστόσο, διαδώσαμε όσο μπορούσαμε την έκδοση, μέσα από την ιστοσελίδα και τη διάθεσή του κατά την ημερίδα της ψηφιοποίησης και το διήμερο της Συνδιάσκεψης. Το *Λεξικό* διατίθεται πλέον κεντρικά στο βιβλιοπωλείο του ΜΙΕΤ. Τέλος, θα βρίσκεται στο περίπτερο με το οποίο θα συμμετάσχει το Ιστορικό Αρχείο της Εμπορικής Τράπεζας στη Διεθνή Έκθεση Βιβλίου της Θεσσαλονίκης, στις αρχές Μαΐου.

Σε γενικές γραμμές πάντως, η διακίνηση και πώληση των εκδόσεων της Εταιρείας δεν βρίσκεται στο επίπεδο που θα θέλαμε. Βρίσκεται σε εξέλιξη προσπάθεια ενημέρωσης των βιβλιοπωλών σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη και Κέρκυρα, όπου συγκεντρώνονται και οι σπουδαστές της αρχειονομίας.

Είχαμε σχεδιάσει επίσης να εκδώσουμε και τα πρακτικά της ημερίδας για την ψηφιοποίηση. Ωστόσο, παρά τις φιλότιμες προσπάθειες της προέδρου της οργανωτικής επιτροπής Αμαλίας Παππά, ελάχιστοι από τους ομιλητές ανταποκρίθηκαν, στέλνοντας γραπτές τις εισηγήσεις τους. Εκκρεμεί λοιπόν το ζήτημα και ελπίζουμε να διευθετηθεί κατά τη θητεία του επόμενου Δ.Σ., που θα

πρέπει επίσης να εξασφαλίσει και το απαραίτητο ποσό για την έντυπη έκδοση, εφόσον θεωρήσει ότι θα είναι χρήσιμη σε αυτή τη μορφή για τους συναδέλφους.

Στις αρχές Δεκεμβρίου κατατέθηκε στο Δ.Σ. από το συνάδελφο Γιώργο Χαρωνίτη, μια προτεινόμενη μετάφραση του πρότυπου του ΔΣΑ ISAAR(CPF), εμπλουτισμένη με παραδείγματα από την ελληνική πρακτική. Η φάση της επεξεργασίας από την αρμόδια Επιτροπή δεν ολοκληρώθηκε. Η μετάφραση ωστόσο των διεθνών προτύπων αποτελεί προτεραιότητα της Εταιρείας και ελπίζουμε στο αμέσως προσεχές μέλλον να προχωρήσει με ταχύτερους ρυθμούς η συνεργασία, ώστε η τελική μετάφραση να αποτελέσει ένα ακόμη πολύτιμο εργαλείο στη διάθεση των Ελλήνων αρχειονόμων.

Καταφέραμε, επιτέλους, να συγκεντρώσουμε επαρκή ύλη για την έκδοση του 24^{ου} τεύχους των *Αρχειακών Νέων*, που έχει βέβαια επετειακό χαρακτήρα. Σημεία αναφοράς για τα εικοσάχρονα της Εταιρείας αποτελούν το χρονολόγιο, με τα σημαντικά γεγονότα της διαδρομής της από την ίδρυσή της μέχρι σήμερα και τα κείμενα με τις σκέψεις παλαιών και δοκιμασμένων στελεχών για το παρελθόν και το μέλλον της ΕΑΕ.

Μετά από πολλές συζητήσεις, τόσο με την Συντακτική Επιτροπή όσο και μεταξύ των μελών του Δ.Σ., καταλήξαμε στην απόφαση να προχωρήσουμε σε ηλεκτρονική έκδοση. Το επιχείρημα ότι πρόκειται για ένα επετειακό τεύχος για τα εικοσάχρονα της Εταιρείας και θα έπρεπε να εκδοθεί σε έντυπη μορφή, σκόνταψε αποκλειστικά στο υψηλό -για τις δυνατότητες της Εταιρείας σε αυτή τη φάση- κόστος. Προτιμήσαμε τη δημιουργία ενός επετειακού CD, που περιλαμβάνει όλα τα τεύχη του περιοδικού μας από το 1990 μέχρι και σήμερα σε εκτυπώσιμη ανάλυση, και διανέμεται σήμερα στους παρόντες. Η επιλογή της εκτύπωσης αφήνεται στη διακριτική ευχέρεια των μελών.

Οργάνωση συνεδρίων, εκδηλώσεων, ημερίδων κλπ.

1. Ημερίδα της ΕΑΕ «Αρχεία: και μετά την ψηφιοποίηση, τι;»

Το Δ.Σ., είχε ξεκινήσει από την προηγούμενη χρονιά τις ενέργειες για τη διοργάνωση ημερίδας με τίτλο «*Αρχεία: και μετά την ψηφιοποίηση, τι;»* θεωρώντας υποχρέωση της Εταιρείας να παρέμβει δυναμικά στα πλαίσια του θεσμικού της ρόλου στον κόσμο των αρχείων, με δεδομένα τα προβλήματα και τους προβληματισμούς που δημιούργησαν οι νέες συνθήκες του ψηφιακού περιβάλλοντος και η μαζική ψηφιοποίηση αρχειακού υλικού από ποικίλους φορείς.

Η πρωτοβουλία μας έπεσε καταρχήν σε γόνιμο έδαφος, αφού, χάρη στις ενέργειες της Οργανωτικής Επιτροπής, συμμετείχαν στη διοργάνωση τα Γενικά Αρχεία του Κράτους, το Εθνικό Οπτικοακουστικό Αρχείο και η Ειδική Γραμματεία Διοικητικής Μεταρρύθμισης του Υπουργείου Εσωτερικών, η οποία και ανέλαβε το λειτουργικό κόστος της ημερίδας, γεγονός για το οποίο την ευχαριστούμε και πάλι. Σημαντική επίσης ήταν η υποστήριξη από το Ιωνικό Κέντρο, το οποίο μας διέθεσε δωρεάν το χώρο, στο παραδοσιακό κτήριο που διαθέτει στην Πλάκα.

Η ημερίδα πραγματοποιήθηκε στις 30 Σεπτεμβρίου 2010 και συγκέντρωσε ένα ακροατήριο άνω των 200 ατόμων. Η πανθομολογούμενη επιτυχία της οφείλεται, εκτός από την επίκαιρη θεματολογία της, και στην επιλογή των ομιλητών από την Οργανωτική Επιτροπή. Το επιστημονικό τους κύρος και η άμεση εμπλοκή όλων τους σε ζητήματα ψηφιοποίησης, εξασφάλισε την κάλυψη όλων των απόψεων επί του θέματος, σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο.

Οι δύο συνεδρίες και η συζήτηση στρογγυλής τράπεζας που ακολούθησε κατέληξαν στη σύνταξη ενός κειμένου, πολύ σημαντικού κατά την άποψή μας, στο οποίο διατυπώνονται οι διαπιστώσεις, τα συμπεράσματα και οι προτάσεις που προέκυψαν από τις διεργασίες της ημερίδας.

Το κείμενο, καθώς και μια εκτεταμένη παρουσίαση της ημερίδας, δημοσιεύονται στο πρόσφατο τεύχος των *Αρχειακών Νέων*, ενώ οι βιντεοσκοπημένες εισηγήσεις είναι διαθέσιμες τόσο στον ιστότοπο της Εταιρείας όσο και σε εκείνον του Εθνικού Οπτικοακουστικού Αρχείου.

2. Διήμερη «Συνδιάσκεψη για τη διαμόρφωση εθνικής πολιτικής για τα Αρχεία και τις Βιβλιοθήκες»

Η «Συνδιάσκεψη για τη διαμόρφωση εθνικής πολιτικής για τα Αρχεία και τις Βιβλιοθήκες», που διοργανώθηκε με κάθε επισημότητα από το Υπουργείο Παιδείας στα τέλη Ιανουαρίου του 2011, αποτέλεσε το δεύτερο -χρονικά- σημαντικό γεγονός της χρονιάς, στο οποίο η Εταιρεία είχε καθοριστική συμμετοχή. Αυτή γεννήθηκε από τις συζητήσεις, στο περιθώριο της ημερίδας για την ψηφιοποίηση, με τη σύμβουλο της Υπουργού Παιδείας επί θεμάτων Αρχείων και Βιβλιοθηκών κα Κουρή οι οποίες προκάλεσαν την πρόσκλησή της για υποστήριξη της Συνδιάσκεψης από την Εταιρεία. Τόσο η εμπέλεια του γεγονότος όσο και η θεματολογία του δεν ήταν δυνατόν παρά να αποτελέσουν μια μοναδική ευκαιρία για την προβολή των θέσεων και των απόψεων της ΕΑΕ για το μέλλον των αρχείων στην Ελλάδα και προσπαθήσαμε να την αξιοποιήσουμε κατά τον καλύτερο τρόπο. Δεν είναι τυχαίο π.χ. ότι -σε συνδυασμό βέβαια με την επαγγελματική τους απασχόληση- ο Πρόεδρος της Εταιρείας ήταν ο συντονιστής της ομάδας εργασίας που προετοίμασε για τη Διαβούλευση τα κείμενα που αφορούσαν τα Αρχεία, η Αντιπρόεδρος συμμετείχε στην ίδια ομάδα ενώ στην πρόεδρο της Οργανωτικής Επιτροπής της ημερίδας για την ψηφιοποίηση Αμαλία Παππά είχε ανατεθεί η ουσιαστική ευθύνη της διεξαγωγής της Συνδιάσκεψης. Εξίσου τυχαίο δεν είναι ότι, για πρώτη φορά στην Ελλάδα, προσκλήθηκε ο Πρόεδρος του Διεθνούς Συμβουλίου Αρχείων Martin Berendse που μίλησε με θέμα «*Archives Management: the international dimension*». Την επίσημη συμμετοχή της Εταιρείας όσον αφορά τις εισηγήσεις, κάλυψε ο συνάδελφος Ζήσιμος Συνοδινός, αναπτύσσοντας το θέμα «*Η σύγχρονη αντίληψη για την πρόσβαση στα αρχεία και οι ανάγκες του σημερινού χρήστη*». Υπό άλλες ιδιότητες, πολλά ενεργά μέλη της ΕΑΕ συμμετείχαν στα πάνελ των ομιλητών και στη Στρογγυλή Τράπεζα, προβάλλοντας και τεκμηριώνοντας τις πάγιες θέσεις μας για το παρόν και το μέλλον των αρχείων.

Το πρόγραμμα της Συνδιάσκεψης καθώς και τα κείμενα που προετοιμάστηκαν για τα Αρχεία, έχουν αναρτηθεί στον ιστότοπο του Υπουργείου Παιδείας ενώ σχετική σύνδεση υπάρχει και στον ιστότοπο της ΕΑΕ. Παρουσίαση των εργασιών της Συνδιάσκεψης και το πλήρες κείμενο της εισήγησης του Ζήσιμου Συνοδινού δημοσιεύονται στα *Αρχειακά Νέα* που μόλις κυκλοφόρησαν.

3. Εκδήλωση με τίτλο: «Καταστροφή και ανασύσταση αρχείων. Οι φάκελοι της Στάζι & μια παράλληλη ελληνική εμπειρία».

Η πρόσβαση στα αρχεία αποτέλεσε ανέκαθεν ένα μείζον ζήτημα με το οποίο ασχολήθηκε διαχρονικά η Εταιρεία μας. Οι προβληματισμοί και οι απόψεις των μελών μας εκφράστηκαν και διαμορφώθηκαν σε ημερίδες όπως «*Η πρόσβαση στα αρχεία: δυνατότητες, δεοντολογία, απόρρητο*», «*Αρχεία ελληνικών πολιτικών κομμάτων και πολιτικών προσωπικοτήτων: διαχείριση και πρόσβαση*», «*Δικαίωμα στην πληροφόρηση: νέα όρια και αντιφάσεις*», που υπήρξαν σταθμοί στα αρχειακά πράγματα. Από το 2000 ωστόσο που χρονολογείται η τελευταία, κύλησε πολύ νερό στο αυλάκι. Σε πολλές συναντήσεις και συζητήσεις, επίσημες και ανεπίσημες στο χώρο των αρχείων, το θέμα φάνηκε να απασχολεί σταθερά τους ενδιαφερόμενους, αρχειακούς και ερευνητές. Οι ιδέες εξελίσσονται, το περιβάλλον δημιουργίας και διαχείρισης αρχείων μεταβάλλεται, αλλά ορισμένες απολιθωμένες αντιλήψεις εξακολουθούν να αποτελούν τροχοπέδη στο δημοκρατικό δικαίωμα των πολιτών να έχουν ελεύθερη πρόσβαση στα τεκμήρια που αφορούν την ιστορία του.

Αναζητώντας το θέμα για μια εκδήλωση που θα πλαισιώνει την επετειακή σημερινή Γενική Συνέλευση, θυμηθήκαμε παλαιότερη πρόταση της Αμαλίας Παππά, για μια παρουσίαση των αρχείων της Στάζι από τον dr. Heidemeyer, τον άνθρωπο που ανέλαβε εδώ και τέσσερα χρόνια την ουσιαστική διαχείριση και προβολή τους. Κατά την επανεξέταση της πρότασης καταλήξαμε ότι η αντίστιξη με τον τρόπο που ενήργησε σε ανάλογη περίπτωση το ελληνικό κράτος, θα αποτελούσε μοναδική ευκαιρία να προβάσουμε μίαν άλλη πλευρά του ζητήματος της πρόσβασης. «Τρέξαμε» το θέμα, κυριολεκτικά και μεταφορικά, από τις αρχές Φεβρουαρίου κι έτσι σήμερα, μετά το πέρας των εργασιών της Συνέλευσης, θα παρακολουθήσουμε μια εκδήλωση που νομίζουμε ότι θα έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον και σημασία.

Διεθνής παρουσία

Η ΕΑΕ, με εκπρόσωπο την αντιπρόεδρο της Εταιρείας Κάλια Χατζηγιάννη, συμμετείχε το Σεπτέμβριο του 2010 στη Διεθνή Διάσκεψη της Στρογγυλής Τράπεζας των Αρχείων (CITRA) με θέμα «Αξιοπιστία και πρόσβαση. Προκλήσεις και διαχείριση ενεργών και ιστορικών αρχείων στην ψηφιακή εποχή» που πραγματοποιήθηκε στο Όσλο της Νορβηγίας (11-19 Σεπτεμβρίου 2010).

Μετά από σχετικές ενέργειες του Δ.Σ., η ελληνική μετάφραση του ΔιΠΑΠ αναρτήθηκε και είναι διαθέσιμη στα μέλη του ΔΣΑ, σε μορφή pdf, στην επίσημη ιστοσελίδα του Διεθνούς Συμβουλίου Αρχείων από την 1^η Οκτωβρίου του 2010. (στη διεύθυνση: <http://www.ica.org/7103/ressources-des-membres/isadg-norme-gnrle-et-internationale-de-description-archivistique-deuxime-dition.html>.)

Στα τέλη Φεβρουαρίου ενεστώτος έτους, κι ενώ ήταν στο ζενίθ οι προετοιμασίες για την εκδήλωση που θα ακολουθήσει, ενημερωθήκαμε με ηλεκτρονικό μήνυμα από μέλη της Εταιρείας ότι στην Ουγγαρία γίνεται μια προσπάθεια νομιμοποίησης της καταστροφής των φακέλων της περιόδου του κομμουνιστικού καθεστώτος. Η αντίδραση του Διοικητικού Συμβουλίου -για ευνόητους λόγους- υπήρξε άμεση. Συντάχθηκε και στάλθηκε επιστολή διαμαρτυρίας, κατά το πρότυπο ανάλογης επιστολής της Εταιρείας Καναδών Αρχειονόμων, απευθυνόμενη προς τον πρέσβη της Ουγγαρίας στην Αθήνα. Ταυτόχρονα η επιστολή κοινοποιήθηκε -και αναρτήθηκε στις 4 Μαρτίου- στον ιστότοπο «Save Hungary's Archives» (<http://hungarianarchives.com/>) που συντονίζει τις αντιδράσεις διαμαρτυρίας ιστορικών και αρχειακών από όλο τον κόσμο. Ακολούθησαν ανάλογες επιστολές προς του πρέσβεις της Ουγγαρίας στις χώρες τους και άλλων εταιρειών αρχειονόμων, όπως των Δανών και των Αμερικανών στις 8 και 9 Μαρτίου. Στις 18 Μαρτίου, απόσπασμα της επιστολής της Εταιρείας δημοσιεύθηκε, μεταφρασμένο τα ουγγρικά, στο πολιτιστικό περιοδικό *Élet és Irodalom* (Ζωή και Λογοτεχνία) της Βουδαπέστης. (http://hungarianarchives.files.wordpress.com/2011/03/es_1112_2.pdf).

Τέλος, η ελληνική μετάφραση της Παγκόσμιας Διακήρυξης για τα αρχεία, που υιοθετήθηκε στη Γενική Συνέλευση του ΔΣΑ στο Όσλο, στάλθηκε και αναρτήθηκε στη σχετική ιστοσελίδα του ΔΣΑ (<http://www.ica.org/6574/documents-de-rfrence/dclaration-universelle-des-archives.html>.)

Νέα μέλη

Εργαζόμενοι σε αρχειακούς φορείς, ερευνητές, αλλά και φοιτητές σχολών αρχειονομίας-βιβλιοθηκονομίας αποτελούν τη νέα εσοδεία των μελών μας.

Κατά το διάστημα από τον Ιούνιο του 2010 μέχρι σήμερα, το Δ.Σ. της Ε.Α.Ε. συνεδρίασε συνολικά 5 φορές και ενέκρινε την εγγραφή στην Εταιρεία των εξής:

α) Τακτικά μέλη:

1. Γεωργουδάκη Εμμανουήλ, *Σπουδές-Επαγγελματική Κατάρτιση*: Γερμανική Φιλολογία-Ειδίκευση στη μετάφραση/Ισλαμική Τέχνη και Αρχαιολογία, *Φορέας Εργασίας*: Εθνικό Οπτικοακουστικό Αρχείο: Υπεύθυνος τμήματος πρόσκτησης περιεχομένου,
2. Κίτσιου Δήμητρας, *Σπουδές-Επαγγελματική Κατάρτιση*: Πανεπιστήμιο Εδιμβούργου: Master in Business Administration/ Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο: Πτυχίο Ηλεκτρολόγου Μηχανικού, Κατεύθυνση Πληροφορικής, *Φορέας Εργασίας*: Εθνικό Οπτικοακουστικό Αρχείο: Προϊσταμένη Τμήματος Ανάπτυξης Συνεργασιών και Καθιέρωσης Προτύπων,
3. Κυμιωνή Στέλιου, *Σπουδές-Επαγγελματική Κατάρτιση*: Πανεπιστήμιο Κρήτης: Πτυχίο Φιλοσοφικής Σχολής και Μεταπτυχιακός τίτλος στην Ιστορία και τη Θεωρία Κινηματογράφου/ Υποψήφιος διδάκτωρ στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, *Φορέας Εργασίας*: Εθνικό Οπτικοακουστικό Αρχείο: Προϊστάμενος Τμήματος Αρχαιοθέρσης, Καταλογογράφησης και Τεκμηρίωσης,
4. Στουραϊτή Ηλία, *Σπουδές-Επαγγελματική Κατάρτιση*: Πανεπιστήμιο Αθηνών: Πτυχίο Φιλοσοφικής Σχολής στην Ιστορία και Αρχαιολογία και Μεταπτυχιακός τίτλος στη Νεώτερη και Σύγχρονη Ιστορία, *Φορέας Εργασίας*: ΥΠΕΞ: Ιστορικό Αρχείο,
5. Σάντ-Γερονικολού Σταυρούλας, *Σπουδές-Επαγγελματική Κατάρτιση*: Πανεπιστήμιο Αθηνών: Πτυχίο Γαλλικών Σπουδών Φιλοσοφικής Σχολής/Σπουδές Γραμματείας Διεύθυνσης, Marketing, Human Resource Management, *Φορέας Εργασίας*: Δημοτική Βιβλιοθήκη Μαρκόπουλου Μεσογαίας.

β) Δόκιμα μέλη:

1. Δεληγιάννη Ιωακείμ, *Σπουδές-Επαγγελματική Κατάρτιση*: Αλεξάνδρειο Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Θεσσαλονίκης: Σπουδαστής, *Φορέας Εργασίας*: Ιστορικό Αρχείο Εθνικής Τράπεζας (Πρακτική άσκηση),
2. Κορατζάνη Μαρίας-Αθηνάς, *Σπουδές-Επαγγελματική Κατάρτιση*: ΤΕΙ Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης Αθηνών: Σπουδάστρια, *Φορέας Εργασίας*: Ιστορικό Αρχείο Εθνικής Τράπεζας (Πρακτική άσκηση),
3. Λουκά Μαρίας- Βασιλικής, *Σπουδές-Επαγγελματική Κατάρτιση*: ΤΕΙ Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης Αθηνών: Σπουδάστρια, *Φορέας Εργασίας*: Ιστορικό Αρχείο Εθνικής Τράπεζας (Πρακτική άσκηση),
4. Πατρινού Μαρίας, *Σπουδές-Επαγγελματική Κατάρτιση*: ΤΕΙ Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης Αθηνών: Σπουδάστρια. *Φορέας Εργασίας*: Ιστορικό Αρχείο Εθνικής Τράπεζας (Πρακτική άσκηση).

Την εγγραφή των παραπάνω μελών που έχει εγκρίνει το Διοικητικό Συμβούλιο, καλείται η σημερινή Γενική μας Συνέλευση να επικυρώσει, αμέσως μετά την εκφώνηση του απολογισμού.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Φέτος, η Εταιρεία μας μπήκε στον εικοστό πρώτο χρόνο μιας παρουσίας πλούσιας σε ενεργητική συμμετοχή στα αρχειακά ζητήματα της χώρας μας. Οι παρεμβάσεις της σε θέματα όπως η αρχειακή εκπαίδευση και επιμόρφωση, η επιστημονική πληροφόρηση και η διεθνής συνεργασία, οι αρχειακές εκδόσεις υπήρξαν καθοριστικές. Τα τελευταία χρόνια ωστόσο, υπήρξε μια χαλάρωση η οποία επισημάνθηκε σε όλες τις προηγούμενες συναντήσεις μας και εντοπίζεται κυρίως στον τομέα της συμμετοχής των μελών στις δραστηριότητές της και κύρια στις Γενικές Συνελεύσεις. Το φαινόμενο δεν είναι καινούργιο, αλλά έχει φτάσει σε οριακό σημείο. Το Διοικητικό Συμβούλιο, η θητεία του οποίου λήγει σήμερα, έκανε πραγματικά ό,τι μπορούσε για να ανατρέψει την κατάσταση. Προσπαθήσαμε να αφουγκραστούμε καλύτερα τις ανάγκες και τις επιθυμίες των μελών. Να ανταποκριθούμε περισσότερο

στις προσδοκίες τους, πάντα μέσα στα πλαίσια των καταστατικών μας στόχων. Όμως η Εταιρεία δεν είναι -και δεν πρέπει να είναι- μόνο το Δ.Σ. της, ούτε τα μετρημένα στα δάχτυλα του ενός χεριού μέλη, που με υπομονή και επιμονή στηρίζουν εδώ και χρόνια τις δράσεις της. Απαιτείτε και θέλουμε να προσφέρουμε περισσότερα. Για να μετατραπεί ωστόσο όλο το φάσμα των αναγκών και επιθυμιών σε πράξη, χρειάζεται μεγαλύτερη συμμετοχή. Και όσο αυτή δεν επιτυγχάνεται, οι επιλογές θα είναι ανάλογες με τις αντοχές αυτών που αναγκάζονται να επιλέξουν.

Τα τελευταία χρόνια, το εγγεγραμμένο δυναμικό της Εταιρείας μας έχει εμπλουτιστεί με μέλη που προέρχονται από αρκετούς νέους και διαφορετικούς χώρους. Η ενεργοποίηση αυτών ιδίως των νεώτερων μελών, αποτελεί προϋπόθεση για μια συνέχεια ανάλογη της ιστορίας της. Το πώς θα επιτευχθεί, παραμένει σε μεγάλο βαθμό ζητούμενο. Η συμμετοχή στην ημερίδα για την ψηφιοποίηση και οι συνεργασίες νέων μελών που δημοσιεύονται στο περιοδικό μας αποτελούν θετικά σημεία. [Η σημερινή προσέλευση ...;:]

Ελπίζουμε η φετινή χρονιά, με την αυξημένη συμμετοχή στις δράσεις που περιγράψαμε παραπάνω, να αποτελέσει την αρχή μιας δεύτερης νεότητας.

Κλείνοντας θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε τον επικεφαλής της Υποδιεύθυνσης του Ιστορικού Αρχείου της Εθνικής Τράπεζας κ. Γεράσιμο Νοταρά για τη σημερινή φιλοξενία της Γενικής μας Συνέλευσης και της εκδήλωσης που ακολουθεί, καθώς και το Ιστορικό Αρχείο της Εμπορικής για την παροχή του χώρου συνεδριάσεων του Δ.Σ. και κατά το προηγούμενο δωδεκάμηνο.

Αθήνα, 25 Μαρτίου 2011
Το Διοικητικό Συμβούλιο
της Ελληνικής Αρχαιακής Εταιρείας